

FORMATIVNO SPREMLJANJE PRI ZGODOVINI. PRIROČNIK ZA UČITELJE

Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2018, 119 strani

Leta 2018 je pri založbi Zavoda Republike Slovenije za šolstvo izšel priročnik za učitelje z naslovom *Formativno spremljanje pri ZGODOVINI*. Pri njegovi pripravi je pod uredništvom dr. Vilme Brodnik sodelovalo še osem avtoric. Priročnik je, to je razvidno tudi iz njegovega podnaslova, v prvi vrsti namenjen učiteljem zgodovine. Morda smo bili iz preteklosti navajeni, da so bili priročniki bolj ali manj suhoparno branje, po katerem so učitelji neradi posegali. Pričujoči priročnik v tem primeru popolnoma izstopa. Ne samo da je napisan izjemno pregledno in slikovito, njegovo jedro tvori veliko primerov dobre prakse, ki so lahko slehernemu učitelju v veliko pomoč pri pripravi gradiva za učne ure. Toda pojdemo po vrsti.

Prvi del knjige, *Formativno spremljanje v podporo učenju*, je sestavljen iz treh sklopov, v katerih so predstavljeni temelji formativnega spremljanja pri učenju zgodovine. Avtorice prvega sklopa so dr. Ada Holcar Bruauer, dr. Vilma Brodnik in mag. Bernarda Gaber. Rdeča nit tega dela knjige je predstavitev pomena formativnega spremljanja

pri pouku, ki učencu daje velike možnosti za izražanje svoje individualnosti. Dr. Ada Holcar Brunauer pa k temu dodaja, da je lahko formativno spremljanje učinkovito vključeno v poučevanje, če je slednje v ta namen temeljito reorganizirano. Na tej podlagi lahko formativno spremljanje, kot poudarja avtorica, pozitivno vpliva na učenje, saj učitelj poda kakovostne povratne informacije učencem, slednji pa lahko vrednotijo svoje delo in delo drugih. Hkrati pa dr. Vilma Brodnik v prvem delu knjige jasno poudarja, da formativno spremljanje predstavlja eno najpomembnejših aktivnosti učencev in učiteljev, s pomočjo katere je možna premostitev vrzeli med procesoma učenja in poučevanja. Znotraj samega formativnega spremljanja pa po mnenju mag. Bernarde Gaber izjemno pomembno mesto zavzema postavljanje vprašanj, ki jih postavlja bodisi učitelj, bodisi učenec. Na tej podlagi je zelo pomembno, da učitelj načrtuje, katera vprašanja bo postavil v posameznih fazah učnega procesa.

Drugi del knjige je, kot je že uvodoma omenjeno, namenjen predstavitvi primerov dobre prakse iz formativnega spremljanja pri zgodovini. Tako šest avtoric predstavlja različne teme, od industrijske revolucije v veliki Britaniji, Napoleona, slovenskih narodnih buditeljev pa do reform Marije Terezije in Jožefa II., rimske zgodovine ter dela z zgodovinskimi viri pri pouku zgodovine. Pisana paleta tem daje možnost za preprosto in razumljivo spoznavanje praktičnih primerov formativnega spremljanja. Drugi del knjige tako predstavlja zelo pomembno dopolnilo daljšemu teoretskemu uvodu. Na tej podlagi priročnik predstavlja izjemno pisano povezavo med teorijo in prakso, ki je lahko v veliko pomoč slehernemu učitelju zgodovine.

Tretji, zadnji del priročnika pa prinaša izjemno pomemben sklop, ki predstavlja orodja za formativno spremljanje. Slednja so razdeljena v tri sklope, in sicer: Ugotavljanje predznanja; Načrtovanje namenov učenja in kriterijev uspešnosti, dokazi učenja ter Povratna informacija, samovrednotenje, vrstniško vrednotenje, refleksija. Vsi omenjeni vprašalniki lahko učiteljem zgodovine služijo kot orodje formativnega spremljanja pri vrednotenju znanja.

Četudi je morda tema formativnega spremljanja novost pri poučevanju in načrtovanju učnih ur, je ta za marsikoga morda težka tema v pričujočem priročniku predstavljena izjemno nazorno in razumljivo. Tako priročnik *Formativno spremljanje pri ZGODOVINI* predstavlja nepogrešljiv pripomoček za učitelje zgodovine.

Dr. Gregor Antoličič